

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

2021 - 2025

1. De school in het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen

Het Barlaeus maakt onderdeel uit van het netwerk van scholen van het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs VO Amsterdam-Diemen. Het Barlaeus neemt binnen dit netwerk op grond van denominatie of onderwijskundig concept geen onderscheidende positie in. Het Barlaeus is een openbare school voor leerlingen met een VWO-advies van de basisschool. Het is een categoriaal gymnasium in het centrum van Amsterdam en telt momenteel 822 leerlingen. Het onderscheidt zich van het reguliere VWO onder andere door het verplicht opnemen in het eindexamenpakket van ten minste één van de klassieke talen, Grieks en/of Latijn.

2. Overzicht van de ondersteuning

2.1 De kracht van de school

Het Barlaeus wil met een uitdagend programma alle leerlingen mogelijkheden tot ontplooiing bieden. Centraal daarin staat dat leerlingen niet alleen vakkennis verwerven, scherp leren nadenken en formuleren, maar ook studiediscipline ontwikkelen en aandacht schenken aan de wijze waarop zij hun werk presenteren. Het pedagogisch klimaat is gebaseerd op respect, fatsoen en tolerantie. Het contact tussen docenten en leerlingen is laagdrempelig en informeel. Eigen verantwoordelijkheid van leerlingen staat centraal. Het schoolleven bestaat uit meer dan lessen en leren. Daarom organiseert het Barlaeus allerlei culturele, sociale en sportieve activiteiten. Deze activiteiten vergroten de sociale cohesie binnen school en dragen bij aan een positief schoolklimaat. Het Barlaeus streeft ernaar de leerlingenpopulatie een afspiegeling te laten zijn van de Amsterdamse schooljeugd met een VWO-advies. Hiertoe voert de school een actief wervingsbeleid onder de basisscholen in Amsterdam.

2.2 Het ondersteuningsaanbod

Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte maken gebruik van onderstaand ondersteuningsaanbod. Problemen van leerlingen worden door toegewijde plusmentoren en docenten snel gesignaleerd. Via korte lijnen worden passende oplossingen gezocht in samenspraak met leerlingen en ouders. Afspraken en maatregelen worden vastgelegd in plannen van aanpak, gecommuniceerd aan ouders en verdere betrokkenen en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem (SOM).

Hieronder een overzicht van de ondersteuning op verschillende gebieden met een beschrijving van de ondersteuning die het Barlaeus aanbiedt.

Ondersteuning bij taal- en rekenen	Hoe werkt de school hieraan?
Taal	In klas 1 wordt op de eerste schooldag een instaptoets taal afgenomen. Resultaten kunnen aanleiding geven tot verplichte deelname aan Auxilia HLP (hulp) lessen grammatica, spelling en tekstbegrip. Deze lessen vinden plaats aansluitend aan de reguliere lessen in blokken van 8 weken (3 keer per schooljaar).
Dyslexie	Op school is een dyslexieprotocol aanwezig. Leerlingen met een dyslexieverklaring krijgen onder meer: dyslexiestickers voor toetsen, 20% extra tijd en toets-afname in een aparte ruimte tijdens de proefwerkweken. Leerlingen bij wie vermoedens van dyslexie bestaan, worden getest door de remedial teacher en mogelijkerwijs doorverwezen naar een extern bureau.
Rekenen	In klas 1 wordt op de eerste schooldag een instaptoets rekenen afgenomen. Resultaten kunnen aanleiding geven tot verplichte deelname aan Auxilia HLP lessen rekenen/wiskunde.
Dyscalculie	De school schenkt via de Auxilia HLP lessen rekenen/wiskunde aandacht aan rekenvaardigheden.

Ondersteuning bij intelligentie	Hoe werkt de school hieraan?
Meer- en hoogbegaafdheid	Extra uitdaging vinden leerlingen via deelname aan onder meer de Wiskunde/Biologie-Olympiades, schaaktoernooien, het Pre-universityproject van de Universiteit Leiden en de Vrije Universiteit Amsterdam, het Barlaeus Youth Parliament en de Auxilia XTR (extra) lessen (verrijkingslessen in klas 1 over bijvoorbeeld filosofie, schaken, theater en chemische wonderen). Verder kunnen leerlingen buiten hun profiel veel extra vakken kiezen.
Disharmonische intelligentie	Tijdens de mentorlessen wordt in alle klassen aandacht besteed aan studievaardigheden en executieve functies. Docenten geven waar nodig verlengde instructie en bieden zoveel mogelijk visuele ondersteuning. Daarnaast kan de begeleider passend onderwijs (BPO) voor aan schoolwerk gerelateerde problematiek worden ingezet.

Ondersteuning bij motivatie en leren	Hoe werkt de school hieraan?
Motivatie en concentratie	In samenspraak met leerling, plusmentor en docenten kunnen een plek vooraan in de klas, positieve feedback en extra controle op huiswerk en planning hun vruchten afwerpen. In klas 4 kunnen de plusmentoren via waarderend coachen motivatieproblemen van leerlingen aanpakken. Ook kan de BPO individuele leerlingen op dit vlak ondersteunen. Verder begeleidt de BPO alle doubleurs bij het opstarten in een nieuwe klas.
Studievaardigheden: plannen en organiseren, taakgericht werken	Tijdens de mentorlessen in klas 1 wordt gewerkt met een eigen Barlaeus-methode studievaardigheden. Daarnaast kunnen leerlingen in klas 1 deelnemen aan Auxilia HLP lessen studievaardigheden. In alle hogere klassen besteden plusmentoren en docenten aandacht aan aanpak, organisatie en presentatie van schoolwerk. Voor individuele leerlingen kan de BPO een rol spelen.

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren	Hoe werkt de school hieraan?
Sociale vaardigheden	Tijdens de mentoruren en via deelname aan onder meer de Eersteklas musical, de Muziektheaterproductie, het Barlaeus-orkest, het klassentoernooi en het Nieuwe Vrienden Project trainen leerlingen hun sociale vaardigheden. Ook vaklessen als LO, Nederlands (met veel aandacht voor debatteren) en filosofie dragen hun steentje bij. Bij individuele leerlingen kan de ouder-kind adviseur (OKA) voor sociaal-emotionele problematiek worden ingezet.
Angst en stemming (incl. faalangst)	Leerlingen met faalangst kunnen in klas 1 in groepjes deelnemen aan Auxilia HLP lessen faalangstreductietraining. Leerlingen in hogere klassen met stress rondom toetsen kunnen voor individuele gesprekken naar de BPO of remedial teacher. Het sociaal-emotioneel welbevinden van leerlingen wordt door plusmentoren en docenten goed in de gaten gehouden. Het contact tussen leerlingen en plusmentoren, docenten en conrectoren is laagdrempelig. Bij problemen gaat de mentor in gesprek met leerling en ouders en zoekt oplossingen. Hierbij kan ook het advies en de inzet van de OKA worden betrokken. De OKA kan eventueel doorverwijzen naar externe hulpverlening.
Omgaan met grenzen	Tijdens de (mentor)lessen wordt ruim aandacht besteed aan gewenste omgangsvormen, pesten en een veilige sfeer. Plusmentoren, docenten en conrectoren treden onmiddellijk op bij grensoverschrijdend gedrag. Leerlingen en ouders worden hier direct op aangesproken, opdat het gedrag wordt bijgesteld. Leerlingen kunnen voor problemen ook terecht bij de 2 vertrouwenspersonen op school (een man en een vrouw).

Middelengebruik en verslaving / voorlichting	Tijdens de vaklessen biologie worden de risico's van middelengebruik aan de orde gesteld. Verder organiseert de school regelmatig voor ouders van zowel onder- als bovenbouw voorlichtingsbijeenkomsten over middelengebruik die worden verzorgd door de GGD. In klas 1 voert de school, in samenwerking met de GGD, het project "Frisse Start" uit over groepsdruk en roken. Aan dit project is een voorlichtingsbijeenkomst voor ouders gekoppeld. Tot slot werkt de school samen met Jellinek en het Trimbos-instituut. Ook krijgen alle leerlingen voorlichting over zaken als gebruik van sociale media, seksualiteit en genderdiversiteit, in samenwerking met het COC.
--	--

Ondersteuning bij fysieke en zintuiglijke beperkingen	Hoe werkt de school hieraan?
Slechtziendheid, slechthorendheid, motorische beperkingen/ beperkte mobiliteit, beperkte belastbaarheid, chronisch ziek	In samenspraak met de betrokken ambulant begeleider, leerling en ouders stelt de school binnen de mogelijkheden een pakket van maatregelen en afspraken samen. Dit pakket wordt in een handelingsplan (OPP, ontwikkelingsperspectiefplan) en in het leerlingvolgsysteem vastgelegd. De school beschikt over een toegang met een hellingbaan voor rolstoelgebruik, een lift en een rolstoeltoilet. Bij langdurig zieke leerlingen regelt school thuisonderwijs.

Ondersteuning thuis en vrije tijd	Hoe werkt de school hieraan?
Ondersteuning thuis/vrije tijd	De school vindt communicatie met de ouders van het grootste belang. Bij de inhoud en uitvoering van de begeleiding van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte worden ouders nauw betrokken. Verder wordt de website voortdurend geactualiseerd. Veel informatie wordt ook gedeeld via de mail en via informatieve avonden over bijvoorbeeld profielkeuze en onderwijskundige of opvoedkundige thema's. Tot slot is er een actieve oudervereniging waarvan het bestuur regelmatig overlegt met de schoolleiding.
Overige ondersteuning	Hoe werkt de school hieraan?
De Huiskamer	De school biedt leerlingen (voornamelijk uit de onderbouw) die thuis minder ondersteuning voor hun opleiding op het gymnasium kunnen krijgen een huiswerkplek met begeleiding aan in De Huiskamer. De Huiskamer is een ruimte op het Barlaeus. Over toelating tot De Huiskamer beslissen de conrectoren op voorspraak van plusmentoren/docenten.

3. Intakeprocedure voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

3.1 Intakeprocedure onder-instroom

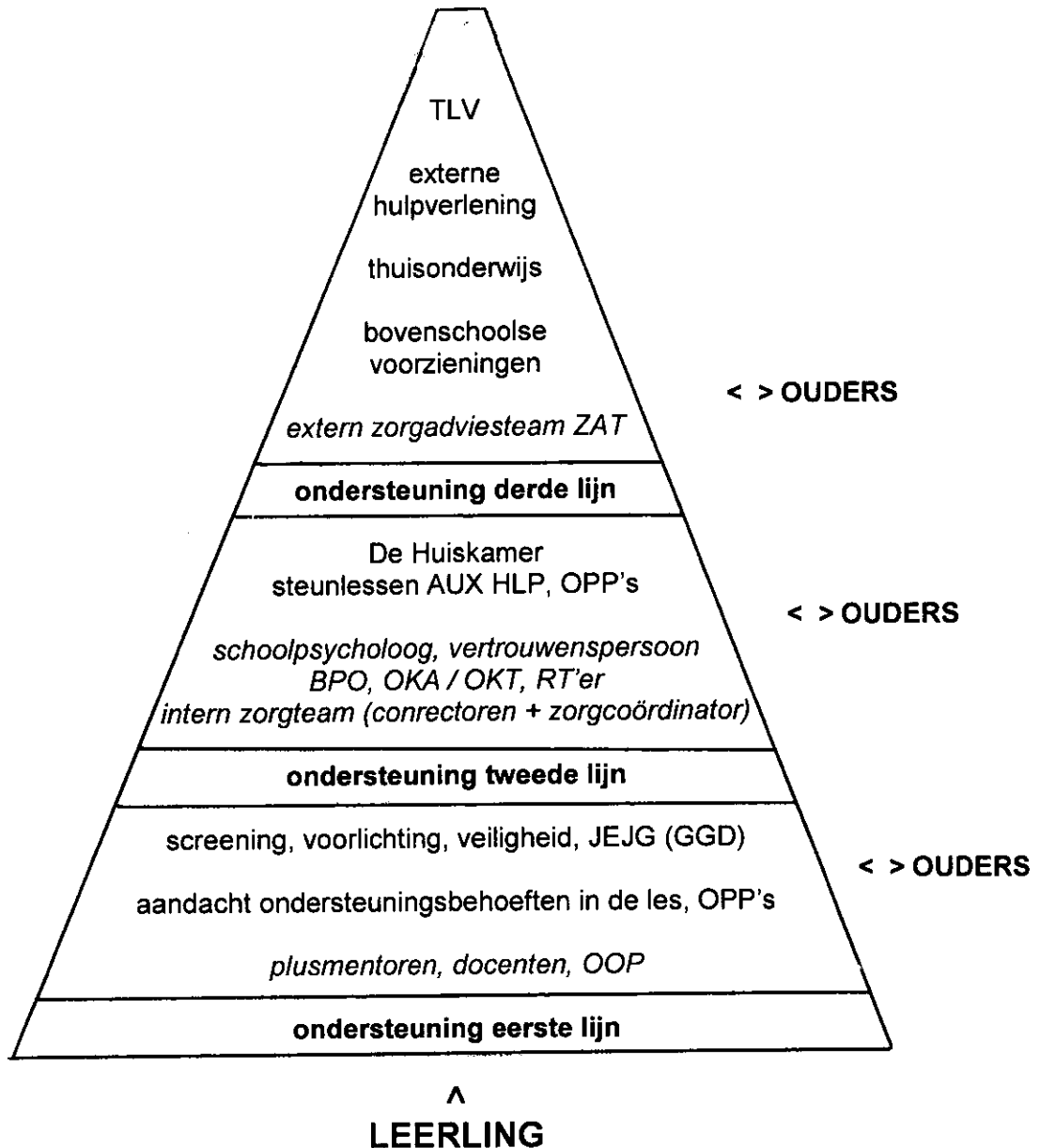
Leerlingen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte worden slechts in zeer bijzondere gevallen uitgesloten van matching en ondergebracht onder de 2%-regeling KP1. Het gaat hier vrijwel altijd om kinderen met een zware fysieke beperking of leerlingen met een delicate thuissituatie. Tijdens de intakeprocedure vinden gesprekken plaats met alle leerlingen en hun ouders, dus ook als het gaat om een specifieke aanvullende ondersteuningsbehoefte op fysiek, sociaal-emotioneel en didactisch gebied. Voor deze laatste groep leerlingen worden in overleg met ouders OPP's (ontwikkelingsperspectiefplannen) opgesteld. De ondersteuningsbehoeften en handvatten voor docenten worden in het leerlingvolgsysteem vermeld. Verder krijgen leerlingen van wie het Nederlands niet de thuistaal is hiervan een vermelding in het leerlingvolgsysteem en krijgen zo nodig extra taalbegeleiding. De gegevens van de intake worden meegenomen in de klassenindeling. Er wordt geen speciale groepsaanpak opgesteld.

Afwijzing van leerlingen vindt alleen plaats wanneer de school na gedegen onderzoek niet in staat is tegemoet te komen aan de aanvullende ondersteuningsbehoefte van de leerling. De afwijzing wordt met duidelijke argumenten aan de ouders gecommuniceerd en mogelijke alternatieven worden besproken. Hoewel het daadwerkelijk aanmelden bij een andere school de verantwoordelijkheid van de ouders is, zorgt het Barlaeus ervoor dat er een passende school is die de leerling wil opnemen. In dit kader benadert de conrector onderbouw conrectoren van andere scholen in Amsterdam en omstreken. De conrector onderbouw is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het aannamebeleid, de intake- en afwijzingsprocedure. Tegen het besluit (niet plaatsen) kan een bezwaar worden ingediend bij de Onafhankelijke Toetsingscommissie van de OSVO.

3.2 Intakeprocedure zij-instroom

Voor leerlingen die zich – na klas 1 – van andere scholen bij het Barlaeus aanmelden, wordt de kernprocedure VO-VO gevolgd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Schoolwisselaarsformulier (SWF). Schoolresultaten, adviezen van de toeleverende school, motivatie van de leerling en beschikbare plaatsen zijn maatgevend. De ondersteuningsbehoeften worden op dezelfde manier in kaart gebracht, vastgelegd en gecommuniceerd als bij de onder-instroom.

4. Organisatie van de ondersteuning

4.1 Ondersteuning in de eerste lijn

In de eerste lijn krijgen alle leerlingen begeleiding van vakdocenten, plusmentoren en – in klas 1 – van hulpmentoren (leerlingen uit klas 4 en 5). De vakdocenten en plusmentoren houden de voortgang en sociaal welbevinden van de leerlingen nauwlettend in de gaten en bieden ook de eerste ondersteuning. Ook het **OOP (onderwijsondersteunend personeel)** speelt een belangrijke rol in het signaleren van eventuele problemen die buiten de les spelen. Van alle leerlingen worden de thuistaal en het verzuim vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

De resultaten, de uitkomsten van screening op het gebied van taal en rekenen, het sociaal welbevinden of andere opvallende zaken van leerlingen worden structureel besproken tijdens vergaderingen van de EKBC (eerste klas begeleidingscommissie), de klassenvergadering (klas 1 aan begin schooljaar) en tijdens rapportvergaderingen.

Wanneer tussentijdse problemen qua leren, verzuim of sociaal functioneren worden gesignaleerd, bespreekt de plusmentor deze onmiddellijk met de ouders en worden oplossingen gezocht. Verder kunnen de plusmentoren via de conrectoren of de zorgcoördinator de schoolarts en / of leerplicht (ook preventief) inschakelen.

Voor een veilig klimaat en goede sfeer besteden plusmentoren in de mentorlessen onder meer aandacht aan pesten en goede omgangsvormen in de sociale media. Tijdens de vaklessen biologie worden alle leerlingen geïnformeerd over middelengebruik, seksualiteit en genderdiversiteit, in samenwerking met het COC. In klas 1 doen alle leerlingen mee aan een project van de GGD over groepsdruk en roken. Daarnaast organiseert het Barlaeus met de GGD en Jellinek structureel voorlichtingsbijeenkomsten over bovengenoemde onderwerpen voor de ouders.

Het Barlaeus werkt ook geregeld samen met de GGD voor afname in klas 2 en 4 van de digitale vragenlijst **JEJG (Jij en je Gezondheid)** rond gezondheid en sociaal welbevinden. Leerlingen kunnen op basis van hun antwoorden worden opgeroepen door de schoolverpleegkundige met inachtneming van alle eisen rondom privacy. Ook kan het Barlaeus op basis van deze vragenlijsten haar beleid aanpassen.

4.2 Ondersteuning in de tweede lijn

Plusmentoren ondernemen gelijk actie als zij bepaalde problemen constateren of hierop door collega's worden gewezen. Via de conrectoren en de zorgcoördinator (het intern zorgteam) worden leerlingen bij vakinhoudelijke problemen doorverwezen voor steunlessen AUXILIA HLP of huiswerkbegeleiding in De Huiskamer. Voor sociaal-emotionele problematiek wordt de **OKA (ouder- en kindadviseur)** ingezet via het **OKT (ouder- en kindteam) Centrum/Zuid**. Ook is het vanaf schooljaar 21-22 mogelijk leerlingen die niet goed in hun vel zitten door te sturen naar de op school aanwezige schoolpsycholoog. Voor schoolgerelateerde problematiek kunnen leerlingen worden doorverwezen naar de **BPO (begeleider passend onderwijs)** en de **RT'er (remedial teacher)** voor dyslexie en faalangst in klas 1). Leerlingen die hun problemen niet met hun plusmentor willen bespreken, kunnen terecht bij één van de twee vertrouwenspersonen (vrouw en man).

Wanneer bepaalde ondersteuningsbehoeften (of bij binnenkomst op het Barlaeus reeds bestaande ondersteuningsbehoeften) worden geconstateerd, stelt de zorgcoördinator en / of de BPO in samenwerking met de plusmentor, ouders en leerling een **OPP (een ontwikkelingsperspectiefplan)** op. In dit OPP worden de bevorderende en belemmerende factoren in het functioneren van de leerling vastgelegd en worden duidelijke doelen gesteld waarbij de rol van school, ouders en leerling precies wordt beschreven. De zorgcoördinator zet de OPP's in het leerlingvolgsysteem en de plusmentor informeert docenten via de mail en rapportvergaderingen. De OPP's worden twee keer per jaar geëvalueerd met alle betrokkenen, inclusief de ouders.

4.3 Ondersteuning in de derde lijn

Als leerlingen niet voldoende baat hebben bij ondersteuning in de tweede lijn, worden zij via de conrectoren en de zorgcoördinator aangemeld bij het **ZAT (het zorgadviesteam met externe deskundigen)** van het Barlaeus. In dit ZAT zitten de conrectoren, de zorgcoördinator, de BPO, de OKA, de **jeugdarts (JA) van de GGD** en de **leerplichtambtenaar (LP)**. Het ZAT komt vier keer per jaar bijeen. De bijeenkomsten worden georganiseerd en genotuleerd door de zorgcoördinator die de afgesproken actie vastlegt in het leerlingvolgsysteem. Evaluatie van ondernomen actie vindt structureel plaats. Als uitkomst van een ZAT kunnen leerlingen via de zorgcoördinator worden aangemeld voor bovenschoolse voorzieningen van het Samenwerkingsverband zoals TOP of LINK. Ook kunnen leerlingen via de OKA/JA worden doorverwezen naar externe GGZ-hulp. Voor langdurig zieke leerlingen kan de zorgcoördinator (tijdelijk) thuisonderwijs regelen. Tot slot komt het voor dat de zorgcoördinator voor een leerling een **TLV (een toelaatbaarheidsverklaring) voor het VSO (voortgezet speciaal onderwijs)** aanvraagt.

Voor de route van de interne zorgstructuur heeft de school voor alle plusmentoren een verwijsschema opgesteld, waarop precies staat wanneer, waarvoor en hoe er contact moet worden opgenomen met de betreffende collega's.